

batalla de Clavijo, i el fantàstic i imponent camí o via lactea com la nomenen els astrònoms format per una innombrable multitud de estrelles, son dos fets perpetuats en la tradició espanyola pel mitjà de emblemes, poemes i alegories, tan populars i simpàtics, que si la crítica moderna prescindeix de ells, convertirà l'Historia en una estàtua muda i demostrarà qu'es troba incapacitada per a jutjar al menyspreuar els medis de que's valien el migevals per a consignar les gestes més remarcables de son temps.

Blanc, com l'esplendor de les coses celestials era'l formós caball que montava l'Apostol de les batalles en les seves aparicions, com blancs eren també els dels esquadrons qu'en horribles visions, segons refereix l'historiador Josefo, apareixeren en el cel en marxas amenassadores abans de la destrucció de Jerusalem per Tito.

Blanc era el caball que montava sant Miquel quan baixà als portics del temple de Salomó per a punyir les malvestats de Heliodor com refereix el llibre dels macabeus. I del mateix color era el de sant Jordi al presentar se en la batalla de Aboraz i els que arrastraven el carro del profeta Elias cap al cel com se llegeix en el llibre dels Reis.

No deu doncs admirar nos, que sant Jaume com tots els esperits benaventurats segons havem notat, es presentés montat en caball blanc, armat de una espasa i una bandera aixecant núvols de pols ajudant a Ramir i a les seves tropes contra'ls moros en les montanyes de Clavijo, donant aixó origen al famós vot de Santiago i a la Orde militar del mateix nom.

L'art escultoric ha perpetuat aquesta hermosa tradició espanyola en la estatua del sant com pot veure's en la façana de la Caixa d'Estalvis de Barcelona i en les gòtiques vidrieres de la Basílica Compostelana y a en la multitud d'estampes que'l art expendeix. El gentils consideraven la via lactea com el camí per on es dirigien

els herois al palau de Júpiter i temple del sol: aixís també el cristians assignen a la via lactea com el camí seguit per sant Jaume qui ensenyà als ibers el temple del sol de justícia. Se li donà també el nom de camí de sant Jaume perque les imperceptibles i innumbrables estrelles d'aquella faixa blanca, recorden les immenses llegions de pelegrins que de tots païssos acudien a venerar la tomba gloriosa del Fill del Trio, a Compostela de Galicia. Es el camí de sant Jaume; diuen i canten encara avui els sencills creients, repetint-se la tradició de segle en segle; i al contemplar la en les fresques nits d'istiu, recordem al pelegrí Apostol que corria amb el seu caball blanc, la bella Iberia, alçant núvols de pols cósmica, trepitjant la mala herba dels moros, i traçant el camí de la unitat: espanyola, sostinguda per la bandera de la fé.

Aquestes tradicions, millor que les crítiques històriques, *cursis* i *pedants* moltes vegades, son les que mantenen viva la flama dels gloriosos sucesos de la gran i ferventa nació espanyola.

FOLKLORISTA

Diada de la Premsa

El jorn de la Bona Premsa n'es l'aurora que comença a lluir astre novell: n'es la gesta d'un gran poble que romp amb pit fort i noble un motillo gastat i vell.

N'es la festa ben glosada d'infantament i alenada d'apóstols i d'escriptors; n'es la parla que s'exalta, llençant la nota més alta de patriòtics amors.

N'es la força qu'en desterra de nostra estimada terra el mal escriurer i parlar; n'es una encertada pista de mira tan altruista qu'apoi ens hi cal donar.

FELIX PARADEDA Pbre.

INFORMACIO

Acaba de baixar a la tomba un home eminent, un gran patrici. Aquest es don Eusebi Güell. La noblesa dels seus sentiments restará proverbial a Catalunya. Humil i emprenedor, com a patró industrial posà en pràctica entre sos obrers la màxima de Balmes «fer los bons i fer los hi be». La colonia Güell es una prova que la Enciclopedia *Rerum novarum*, te fidels seguidors en nostra patria.

Donà fort impuls al renaixement literari i artistic de Catalunya, essent un excelent catòlic i bon pare de familia.

Dos llibres catalans utilíssims:

S'han publicat darrerament dues obretes (potser una sola diriem millor) ben estimables i útils per a aprendre a escriure la nostra llengua segons les regles ortogràfiques establertes per el benemèrit Institut d'Estudis Catalans.

Es titula la una *Guia pràctica per a escriure en català* i l'altra *Promptuari Ortogràfic Català*. Es autor de totes dues En Rafel Monjo i Segura, il·lustrat mestre de primera ensenyança que dirigí durant alguns anys l'acreditat col·legi Nàutic-Mercantil de Vilassar de Mar, riallera població de nostra Costa de Llevant, i que, si bé retirat avui de les tasques escolars contribueix encara, com en sos millors temps de laboriós Professor, al foment de la cultura de Catalunya amb els seus remarcables treballs pedagògics de caràcter popular.

Aquesta recent *Guia pràctica per a escriure en català* es un llibret de 63 planes, que enclou un recull complet de les regles ortogràfiques de necessària observància per a la correcta escriptura catalana pertocant a lletres, accents i demés